

**Képviselői előterjesztés
Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. május 22-i rendes ülésére**

Javaslat kerületi ápolási pénzbeli támogatás bevezetésére

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség,

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarországon a folyamatos ápolásra szoruló emberek és családjaik számos komoly nehézséggel küzdenek, melyek a társadalmi, gazdasági és ellátórendszeri hiányosságokból fakadnak.

A 65 év felettiek száma az I. kerületben mintegy 6 ezer fő, közülük – az országos arányt figyelembe véve – több mint 4 ezren élnek valamilyen korlátozottsággal, azaz ápolásra vagy segítségre szorulnak. Az otthonközeli ellátás – például házi segítségnyújtás – azonban csak a korosztály 7-10%-ának elérhető, míg az idősek otthonaiban szakellátást mindössze 3% tud igénybe venni, miközben a várakozók száma folyamatosan nő, és már meghaladja az ellátottak felét. Az állami férőhelyek száma nem bővült az elmúlt években, így a kapacitáshiány súlyos problémát jelent.

A családtagok által végzett otthoni ápolás Magyarországon jelentős terhet ró a gondozókra. A gazdaságilag aktív korúak 8,3%-a, mintegy 400 ezer fő (80%-ban nő) gondoz hozzátartozót. Az ápolás akár 10-12 évig is eltarthat, ami fizikai, mentális és anyagi szempontból is rendkívül megterhelő. Egy friss kutatás szerint az otthoni gondozók kb. 60%-a mentálisan annyira rossz állapotban van, hogy orvosi segítségre szorulna, ami hosszú távon tovább rontja életkilátásaikat.

A családok helyzetét tovább nehezíti, hogy a magyar állam nem fordít elegendő forrást az idősellátás fejlesztésére, és a jelenlegi kormányzati szemlélet is inkább a családokra bízta a gondozás megoldását, miközben a társadalmi változások (pl. külföldre költözés, válások növekedése) miatt egyre kevesebb a ténylegesen elérhető családi segítség.

Az ápolási díj a családtagok számára biztosított havi pénzbeli juttatás, amelynek célja a keresetpótlás az otthoni ápolás idejére. 2025-ben az ápolási díj alapösszege bruttó 49 960 forint, az emelt összegű ápolási díj 74 940 forint, míg a kiemelt ápolási díj 89 928 forint havonta. Az ápolási díjat szigorú feltételek mellett lehet igénybe venni, és a jogosultság korlátozott: a családtagok mindössze 11–13%-a részesülhet ebből valamilyen formában.

A 2019-es adatok szerint az ápolási díjban és a gyermekek ápolási díjában (GYOD) összesen mintegy 55 ezer személy részesült, ami a ténylegesen ápolásra szorulóknak számához képest alacsony arány. Az állami támogatás nem fedezi a gondozás teljes költségét, így sok családnak jelentős anyagi terhet jelent az ápolás, ami akár csődhelyzethez is vezethet, de mindenképpen hosszú távon fenntarthatatlan helyzetet eredményez.

Az I. kerületben többféle célzott pénzbeli és természetbeni támogatás is elérhető, mint például a gyógyszer-támogatás vagy az előző ciklusban bevezetett akadálymentesítési támogatás, de mindezek még együttesen sem fedezik azt, hogy egy aktív korú családtag az ápolási munka miatt kiesik a keresők közül.

Online felmérést végeztem, amelyben kikértem a kerületiek véleményét egy bevezetendő kerületi ápolási támogatásról. Valamennyi kitöltő egyetértett azzal, hogy szükség van ápolási támogatásra, a kitöltők 46%-a szerint legalább a mediánbért (398.800,-) kellene kapnia azoknak, akik legalább teljes munkaidőben ápolják egy családtagjukat, további 43% pedig legalább a minimálbért (193.382,-) javasolja. Abban teljes egyetértés van, hogy szolgálati időnek számítsa az ápolás és társadalombiztosítási jogviszonya. A kitöltők 95%-a szerint szükséges az is, hogy megépüljön a régóta tervezett kerületi önkormányzati idősotthon a Logodi utcában.

Azt javaslom ezért, hogy vizsgálja meg a Budavári Önkormányzat, hogy hány kerületi lakónak volna szüksége ápolási támogatásra és hogy ez különböző konstrukciók szerint mennyi forrást igényelne. A felmérés alapján pedig a Polgármesteri Hivatal dolgozza ki a szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló önkormányzati rendelet (6/2015. (11.27.) önkormányzati rendelet) módosítását, amelyben az ápolási pénzbeli támogatás részleteit rögzíti. A rendeletmódosítást pedig a polgármester terjessze a képviselő-testület elé.

A döntésnek költségvetési hatása van: a felmérés és később a támogatás költsége a kiadási oldalon jelenik meg.

Az Mötv. 46.§(1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Mötv. 50.§-a alapján levezethető főszabály szerint a Képviselő-testület egyszerű többséggel szavaz.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet a javaslatok elfogadására!

1. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2025. (...) önkormányzati határozata

a kerületi pénzbeli ápolási támogatás bevezetéséhez kapcsolatos felmérésről.

1. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy felkéri a polgármestert, hogy készítsen felmérést a kerületben élő azon családokról, amelyekben valamely családtag ápolásával napi 8 óránál többet tölt egy családtag. Készítsen továbbá előzetes költségszámítást az ápolási pénzbeli támogatás bevezetéséről és ezt a felmérést és számítást tájékoztatásul terjessze a képviselő-testület elé.

Határidő: 2025. júniusi rendes képviselő-testületi ülés

Felelős: polgármester

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2025. (...) önkormányzati határozata

a kerületi ápolási pénzbeli támogatás bevezetéséről szóló rendelet megalkotásának szándékáról

2. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy felkéri a polgármestert, hogy dolgozzon ki önkormányzati rendeletet és terjesszen a Képviselő-testület elé a kerületi ápolási pénzbeli támogatás nyújtásának rendjéről.

Határidő: 2025. szeptemberi rendes képviselő-testületi ülés

Felelős: polgármester

Budapest, 2025. május 12.



Váradiné Naszályi Márta
képviselő